

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2018/12 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2021/81

Karar Tarihi: 4/3/2021

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Adalet ve Kalkınma Partisinin 2017 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Recep KÖMÜRCÜ, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ'in katılımlarıyla 13/2/2019 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Adalet ve Kalkınma Partisinin 2017 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiyeye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine.

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Adalet ve Kalkınma Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2017 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanıp Raportör Ömer DURSUN tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görülülüp düşünüldü:

4. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin 2017 yılı gelirler toplamının 276.580.540,01 TL, bir önceki yıldan devreden nakit ve alacaklar toplamının 10.978.790,94 TL, yıl sonundaki borç toplamının 52.917.294,77 TL olduğu ve giderler toplamının 291.812.605,17 TL, geçen yıldan devreden borç toplamının 40.446.429,25 TL, gelecek yıla devreden nakit ve alacaklar toplamının 8.217.591,30 TL olduğu anlaşılmaktadır.

5. Partinin 2017 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2017 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 186.338.126,82 TL olup bu tutarın 3.510.920,45 TL'si parti malvarlığı gelirlerinden, 119.170.658 TL'si devlet yardımlarından, 63.560.198,90 TL'si bağış ve yardımlardan ve 96.349,47 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Parti il örgütlerinin gelirleri toplamı 90.242.413,19 TL olup bu tutarın 62.475 TL'si üye giriş aidatından, 4.420.001,94 TL'si üye yıllık aidatından, 504.092 TL'si satış gelirlerinden, 44.502.000 TL'si Genel Merkez yardımlarından, 372.154,83 TL'si parti malvarlığı gelirlerinden, 35.870.754,19 TL'si bağış ve yardımlardan ve 4.510.935,23 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır.

9. Parti il örgütlerinin 2017 yılı kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 196.459.699,81 TL olup bu tutarın 22.861.206,75 TL'si personel giderlerinden, 4.007.424,72 TL'si kira giderlerinden, 1.190.586,21 TL'si haberleşme giderlerinden, 547.756,20 TL'si basılı kâğıt, kırtasiye ve diğer giderlerden, 3.594.213,14 TL'si ısıtma aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 1.306.185,31 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 44.502.000 TL'si teşkilata yardım giderlerinden, 2.952.654,83 TL'si seyahat giderlerinden, 1.493.601,26 TL'si taşıma vasıta giderlerinden, 19.656.016,71 TL'si basın yayın ve tanıtım giderlerinden, 256.409,26 TL'si vergi, sigorta, noter ve mahkeme giderlerinden, 1.041.204,24 TL'si gelir getirici malzeme giderlerinden, 76.091.176,46 TL'si seçim giderlerinden ve 16.959.264,72 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Parti il örgütlerinin giderleri toplamı 95.352.905,36 TL olup bu tutarın 11.196.806,70 TL'si personel giderlerinden, 14.738.399,52 TL'si kira giderlerinden, 5.712.117,18 TL'si haberleşme giderlerinden, 2.205.135,87 TL'si basılı kâğıt, kırtasiye ve diğer giderlerden, 5.320.755,32 TL'si ısıtma, aydınlatma, temizlik giderlerinden, 18.380.024,09 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 3.589.688,91 TL'si teşkilata yardım giderlerinden, 1.953.433,40 TL'si seyahat giderlerinden, 4.424.788,71 TL'si taşıma ve vasıta giderlerinden, 4.846.764,23 TL'si basın yayın ve tanıtım giderlerinden, 5.207.114,47 TL'si vergi, sigorta, noter ve mahkeme giderlerinden, 1.424.535,67 TL'si gelir getirici malzeme giderlerinden, 8.144.716,71 TL'si seçim giderlerinden ve 8.208.624,58 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Partinin defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede 993.750 TL tutarında arsa ve arazi alım ediniminin, 2.285.319,90 TL tutarında bina ediniminin, 1.614.596,26 TL tutarında taşıt ediniminin ve 1.523.805,25 TL tutarında demirbaş ve menkul kıymet ediniminin olduğu anlaşılmıştır.

15. Yapılan inceleme neticesinde Partinin 2017 yılı içinde gerçekleştirdiği 993.750 TL tutarındaki arsa ve arazi alım ediniminin, 2.285.319,90 TL tutarındaki bina ediniminin, 1.614.596,26 TL tutarındaki taşıt ediniminin ve 1.523.805,25 TL tutarındaki demirbaş ve menkul kıymet ediniminin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu tespit edilmiştir.

IV. SONUÇ

Adalet ve Kalkınma Partisinin 2017 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda:

Partinin 2017 yılı kesin hesabında gösterilen 276.580.540,01 TL gelir, 10.978.790,94 TL bir önceki yıldan devreden nakit ve alacak, 52.917.294,77 TL yılsonundaki borç toplamı ile 291.812.605,17 TL gider, 40.446.429,25 TL önceki yıldan kalan borç ödemeleri, 8.217.591,30 TL gelecek yıla devreden nakit ve alacak toplamı ile 993.750 TL tutarındaki arsa ve arazi alım ediniminin, 2.285.319,90 TL tutarındaki bina ediniminin, 1.614.596,26 TL tutarındaki taşıt ediniminin ve 1.523.805,25 TL tutarındaki demirbaş ve menkul kıymet ediniminin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 4/3/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN